

การฝึกอบรมระยะสั้นและการสอบเพื่อ
ประกาศนียบัตรแสดงความสามารถในการตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่า
(Certificate of Competence in Macroscopic Examination) สำหรับผู้ช่วยพยาธิแพทย์ (Pathologists' Assistants)
และประกาศนียบัตรด้านการตรวจสิ่งส่งตรวจซึ่งไม่ซับซ้อนที่มีขนาดเล็กและขนาดกลางด้วยตาเปล่า
(Certificate in Macroscopic Examination of Small- and Medium-Sized Uncomplicated Specimens)
ประจำปี พ.ศ. 2561

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- ราชวิทยาลัยพยาธิแพทย์แห่งประเทศไทย โดยคณะกรรมการการฝึกอบรมและสอบวัดความรู้ความสามารถสำหรับการเป็นผู้ช่วยพยาธิแพทย์ในการตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่า

ที่มา

- ถึงแม้ว่า ณ ปัจจุบันนี้จะยังไม่มีข้อมูลหลักฐานอันเป็นที่ประจักษ์ แต่ก็เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าพยาธิแพทย์ในประเทศไทยซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนต่างประสบปัญหาภาระงานที่มากเกินไปในการตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่าและกล้องจุลทรรศน์ โดยเฉพาะพยาธิแพทย์ผู้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ในโรงเรียนแพทย์ต้องมีภาระงานด้านการเรียนการสอนแก่นักเรียนแพทย์และแพทย์ประจำบ้านสาขาพยาธิวิทยากายวิภาค (Anatomical Pathology) และ/หรือสาขาพยาธิวิทยาทั่วไป (Anatomical and Clinical Pathology) ร่วมกับปฏิบัติงานด้านการวิจัยเพิ่มเติมด้วย ดังนั้นจึงปรากฏความต้องการจากพยาธิแพทย์เป็นจำนวนมากสำหรับบุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็น “ผู้ช่วยพยาธิแพทย์ (Pathologists' assistant)” เพื่อแบ่งเบาภาระงานด้านต่างๆของพยาธิแพทย์ (Grzybicki et al. 2001, Grzybicki et al. 2004, Vitale et al. 2012) อันประกอบไปด้วย

- (1) การติดต่อสื่อสารและประสานงานกับหน่วยงานต่างๆทั้งภายในและภายนอกสถาบัน สำหรับขั้นตอนการเก็บสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาค การจัดส่ง และการรายงานผล
- (2) การตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาคก่อนรับเข้ามาในระบบ รวมถึงการเก็บรักษาตามระยะเวลาที่กำหนดของสิ่งส่งตรวจภายหลังการตรวจด้วยตาเปล่าเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
- (3) การบรรยายพร้อมกับการถ่ายภาพของพยาธิสภาพและ/หรือรอยโรคของสิ่งส่งตรวจที่พบขณะทำการตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่า
- (4) การตรวจสอบ จัดเตรียม ตูแลรักษา และทำความสะอาดอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่าให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์และพร้อมใช้อยู่เสมอ
- (5) การเก็บ การลงทะเบียน การคัดแยก การดูแลรักษา รวมถึงการบริหารจัดการสิ่งส่งตรวจประเภทต่างๆสำหรับการนำไปใช้ในงานวิจัยทางด้านชีวเวชศาสตร์ (Biomedical sciences) พยาธิวิทยา (Pathology) พยาธิชีววิทยา (Pathobiology) อนุเวชศาสตร์ (Molecular Medicine) และอณูพยาธิวิทยา (Molecular pathology)

อนึ่งในปี พ.ศ. 2544 (ค.ศ. 2001) Galvisและคณะได้รายงานว่าการปฏิบัติงานของผู้ช่วยพยาธิแพทย์ในการตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่ามีประสิทธิภาพเทียบเคียงหรือมากกว่าแพทย์ประจำบ้านสาขาพยาธิวิทยากายวิภาคและ/หรือสาขาพยาธิวิทยาทั่วไป (Galvis et al. 2001) เพราะฉะนั้นผู้ช่วยพยาธิแพทย์ที่มีความชำนาญการนั้นสามารถที่จะมีบทบาทและร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยเหลือและการให้คำแนะนำเรื่องการตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่าสำหรับแพทย์ประจำบ้านที่เพิ่งเข้ารับการฝึกอบรมซึ่งจะยังผลให้เกิดประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นของแพทย์ประจำบ้านอันเนื่องมาจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการอภิปรายถกเถียงทางวิชาการซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังก่อให้เกิดการลดภาระงานของพยาธิแพทย์ผู้เป็นอาจารย์ได้ส่วนหนึ่งด้วย (Grzybicki et al. 2001, Grzybicki et al. 2004, Grzybicki, Vrbic 2003, Vitale et al. 2012)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้นทั้งหมดการฝึกอบรมบุคคลเพื่อมาปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยพยาธิแพทย์จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งและเร่งด่วนสำหรับสถานการณ์ปัจจุบันทางแพทยศาสตร์และสาธารณสุขศาสตร์ของประเทศไทย

■ เอกสารอ้างอิง

- (1). Galvis, C. O., Raab, S. S., D'Amico, F. &Grzybicki, D.M. 2001, "Pathologists' assistants practice: a measurement of performance", *American Journal of Clinical Pathology*, vol. 116, no. 6, pp. 816-822.
- (2). Grzybicki, D.M., Reilly, T.L., Hart, A.R., Galvis, C.O. &Raab, S.S. 2001, "National practice characteristics and utilization of pathologists' assistants", *Archives of Pathology & Laboratory Medicine*, vol. 125, no. 7, pp. 905-912.
- (3). Grzybicki, D.M. &Vrbin, C.M. 2003, "Pathology resident attitudes and opinions about pathologists' assistants", *Archives of Pathology & Laboratory Medicine*, vol. 127, no. 6, pp. 666-672.
- (4). Grzybicki, D.M., Vrbin, C.M., Reilly, T.L., Zarbo, R.J. &Raab, S.S. 2004, "Use of physician extenders in surgical pathology practice", *Archives of Pathology & Laboratory Medicine*, vol. 128, no. 2, pp. 165-172.
- (5). Vitale, J., Brooks, R., Sovocool, M. & Rader, W.R. 2012, "Value-added benefits and utilization of pathologists' assistants", *Archives of Pathology & Laboratory Medicine*, vol. 136, no. 12, pp. 1565-1570.

วัตถุประสงค์

- เพื่อผลิตผู้ช่วยพยาธิแพทย์ในการตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยาภายใต้การควบคุมด้วยตาเปล่าให้ได้มาตรฐาน

กำหนดการฝึกอบรม

- วันพุธที่ 21 – วันศุกร์ที่ 23 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2561 เวลา 09.00 น. – 16.00 น.

วิทยากร

- พยาธิแพทย์ซึ่งได้รับหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรสาขาพยาธิวิทยาภาคหรือพยาธิวิทยาทั่วไปจากแพทยสภา

สถานที่ฝึกอบรม

- ห้องประชุมแพทย์หญิงเนาวรัตน์ อาคาร 1 ชั้น 3 สถาบันพยาธิวิทยา กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข (ภายในบริเวณโรงพยาบาลราชวิถี) เลขที่ 2/2 ถนนพญาไท แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี จังหวัดกรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10400

คุณสมบัติผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1. ปฏิบัติหน้าที่ด้านการตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยาภายใต้การควบคุมด้วยตาเปล่า เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 2 ปี นับตั้งแต่วันที่ทำการปฏิบัติงานดังกล่าวนี้ครั้งแรกจนถึงวันอาทิตย์ที่ 30 เดือนกันยายน พ.ศ. 2561
2. มีหนังสือรับรองการปฏิบัติงานที่ดังกล่าวข้างต้นจากผู้บังคับบัญชา

เกณฑ์การเข้าสอบเพื่อรับประกาศนียบัตร

1. ประกาศนียบัตรแสดงความสามารถในการตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่า

(Certificate of Competence in Macroscopic Examination)

ผู้ประสงค์เข้าสอบเพื่อรับประกาศนียบัตรแสดงความสามารถในการตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่า (Certificate of Competence in Macroscopic Examination) ต้องแสดงเอกสารหลักฐาน 2 อย่าง ดังต่อไปนี้คือ

1.1. หนังสือยืนยันสถานภาพจากสถาบันฝึกอบรมผู้ช่วยพยาธิแพทย์ในการตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่าซึ่งได้รับการรับรองโดยราชวิทยาลัยพยาธิแพทย์แห่งประเทศไทย หรือ หนังสือยืนยันสถานภาพจากหน่วยงานต้นสังกัดว่า ผู้ประสงค์เข้าสอบได้ปฏิบัติงานการตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่าตามที่กำหนดต่อไปนี้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

1.1.1. ชิ้นเนื้อทุกประเภทที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางน้อยกว่า 4 เซนติเมตร จำนวนอย่างน้อย 1,000 ราย

1.1.2. ชิ้นเนื้อศัลยกรรมที่ถูกนำออกมาทั้งอวัยวะ โดยต้องเคยตรวจชิ้นเนื้อครบทุกประเภทตามตารางด้านล่างนี้ รวมเป็นจำนวนอย่างน้อย 200 ราย

ชิ้นเนื้อศัลยกรรม	พยาธิสภาพ	วิธีการผ่าตัด
Thyroid gland	Thyroid cancer	Lobectomy or Thyroidectomy
Lung	Lung cancer	Lobectomy or Pneumonectomy
Stomach	Gastric cancer	Gastrectomy
Liver	Liver cancer	Lobectomy or Hepatectomy
Colon	Colorectal cancer	Colectomy
Breast	Breast cancer	Mastectomy (with node dissection)
Cervix	High-grade cervical dysplasia	Loop electrical excision procedure (LEEP)
Uterus	Cervical cancer	Radical hysterectomy
	Endometrial cancer	Total abdominal hysterectomy with bilateral salpingo-oophorectomy (TAH-BSO)
Ovary	Ovarian cancer	Salpingo-oophorectomy
Kidney	Renal tumour	Nephrectomy

1.2. รายงานบรรยายการตรวจลักษณะทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่า สำหรับสิ่งส่งตรวจทางศัลยกรรม (Surgical specimens) ทั้ง 2 ชนิดดังนี้คือ

1.2.1. ชิ้นเนื้อขนาดไม่เกิน 4 เซนติเมตรที่ได้รับมาจากอวัยวะซึ่งแตกต่างกัน จำนวน 5 ราย

1.2.2. ชิ้นเนื้อที่ถูกผ่าตัดนำออกมาทั้งอวัยวะตามที่กำหนดไว้ในข้อ 1.1.2 ซึ่งได้รับมาจากวิธีการผ่าตัดที่แตกต่างกัน อย่างน้อย 5 แบบ รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 15 ราย

หมายเหตุ: หากผู้ประสงค์เข้าสอบเพื่อรับประกาศนียบัตรแสดงความสามารถในการตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่านี้ มาจากหน่วยงานซึ่งมีความเฉพาะทางในการดูแลรักษาผู้ป่วย ซึ่งอาจทำให้มีประสบการณ์การตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่าไม่ครบทุกประเภทตามที่กำหนดไว้ในข้อ 1.1 ผู้ประสงค์เข้าสอบต้องให้ผู้บังคับบัญชาระบุความเป็นลักษณะเฉพาะทางของหน่วยงานต้นสังกัดในหนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชาด้วย

2. ประกาศนียบัตรด้านการตรวจสิ่งส่งตรวจซึ่งไม่ซับซ้อนที่มีขนาดเล็กและขนาดกลางด้วยตาเปล่า

(Certificate in Macroscopic Examination of Small- and Medium-Sized Uncomplicated Specimens)

ผู้ประสงค์เข้าสอบเพื่อรับประกาศนียบัตรด้านการตรวจสิ่งส่งตรวจซึ่งไม่ซับซ้อนที่มีขนาดเล็กและขนาดกลางด้วยตาเปล่า (Certificate in Macroscopic Examination of Small- and Medium-Sized Uncomplicated Specimens) ต้องแสดงเอกสารหลักฐาน 2 อย่าง ดังต่อไปนี้คือ

- 2.1. หนังสือยืนยันสถานภาพจากสถาบันฝึกอบรมผู้ช่วยพยาธิแพทย์ในการตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่าซึ่งได้รับการรับรองโดยราชวิทยาลัยพยาธิแพทย์แห่งประเทศไทย หรือ หนังสือยืนยันสถานภาพจากหน่วยงานต้นสังกัดว่า ผู้ประสงค์เข้าสอบได้ปฏิบัติงานการตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่า ซึ่งเป็นชิ้นเนื้อที่ไม่ต้องกล่าวถึงขอบเขตของชิ้นเนื้อที่ตัดรอบบริเวณรอยโรคที่เป็นเนื้องอก [Resection (Surgical) margin] และมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางน้อยกว่า 4 เซนติเมตร จำนวน 1,000 ราย เป็นที่เรียบร้อยแล้ว
- 2.2. รายงานบรรยายการตรวจลักษณะทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่า สำหรับสิ่งส่งตรวจทางศัลยกรรมที่ไม่ซับซ้อน (Uncomplicated surgical specimens) ซึ่งเป็นชิ้นเนื้อทั้ง 2 ชนิดด้านล่างนี้ที่ไม่ต้องกล่าวถึงขอบเขตของชิ้นเนื้อที่ตัดรอบบริเวณที่เป็นเนื้องอก
 - 2.2.1. ชิ้นเนื้อขนาดเล็กซึ่งมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่เกิน 1 เซนติเมตร โดยได้รับมาจากอวัยวะซึ่งแตกต่างกัน จำนวน 5 ราย
 - 2.2.2. ชิ้นเนื้อขนาดกลางซึ่งมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางตั้งแต่ 1 – 4 เซนติเมตร โดยได้รับมาจากอวัยวะซึ่งแตกต่างกัน จำนวน 15 ราย

หมายเหตุ: หากผู้ประสงค์เข้าสอบเพื่อรับประกาศนียบัตรด้านการตรวจสิ่งส่งตรวจซึ่งไม่ซับซ้อนที่มีขนาดเล็กและขนาดกลางด้วยตาเปล่านี้ มาจากหน่วยงานซึ่งมีความเฉพาะทางในการดูแลรักษาผู้ป่วย ซึ่งทำให้มีประสบการณ์การตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่าเฉพาะชิ้นเนื้อประเภทตามที่กำหนดไว้ในข้อ 2.1 ผู้ประสงค์เข้าสอบต้องให้ผู้บังคับบัญชาระบุลักษณะเฉพาะทางของหน่วยงานต้นสังกัดในหนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชาด้วย

ค่าลงทะเบียน

- ผู้สมัครสามารถเลือกการชำระเงินค่าลงทะเบียนได้ตามความประสงค์ดังนี้คือ
 - 2.1. ค่าลงทะเบียนเฉพาะการเข้าอบรมระยะสั้นตั้งแต่วันที่ 21 – วันพฤหัสบดีที่ 22 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2561 จำนวน 2,000 บาท (สองพันบาทถ้วน)
 - 2.2. ค่าลงทะเบียนเฉพาะการสอบเพื่อรับประกาศนียบัตรแสดงความสามารถในการตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่า ในวันศุกร์ที่ 23 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2561 จำนวน 2,500 บาท (สองพันห้าร้อยบาทถ้วน)
 - 2.3. ค่าลงทะเบียนเฉพาะการสอบเพื่อรับประกาศนียบัตรด้านการตรวจสิ่งส่งตรวจซึ่งไม่ซับซ้อนที่มีขนาดเล็กและขนาดกลางด้วยตาเปล่า ในวันศุกร์ที่ 23 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2561 จำนวน 2,500 บาท (สองพันห้าร้อยบาทถ้วน)
 - 2.4. ค่าลงทะเบียนรวมการเข้าอบรมระยะสั้นและการสอบเพื่อรับประกาศนียบัตรแสดงความสามารถในการตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่า ตั้งแต่วันที่ 21 – วันศุกร์ที่ 23 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2561 จำนวน 4,500 บาท (สี่พันห้าร้อยบาทถ้วน)
 - 2.5. ค่าลงทะเบียนรวมการเข้าอบรมระยะสั้นและการสอบเพื่อรับประกาศนียบัตรด้านการตรวจสิ่งส่งตรวจซึ่งไม่ซับซ้อนที่มีขนาดเล็กและขนาดกลางด้วยตาเปล่า ตั้งแต่วันที่ 21 – วันศุกร์ที่ 23 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2561 จำนวน 4,500 บาท (สี่พันห้าร้อยบาทถ้วน)
- ผู้สมัครเข้าอบรมและ/หรือเข้าสอบต้องโอนจำนวนเงินทั้งหมดของค่าลงทะเบียนที่เลือกไว้ เข้าบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาโรงพยาบาลราชวิถี ชื่อบัญชี “ราชวิทยาลัยพยาธิแพทย์แห่งประเทศไทย” หมายเลขบัญชี 051 – 275489 – 4

การสอบประเมินผล

- ข้อสอบแบบปรนัยและ/หรืออัตนัย คะแนนเต็ม 100 คะแนน

การตัดสินผลการสอบ

- คณะอนุกรรมการการฝึกอบรมและสอบวัดความรู้ความสามารถสำหรับการเป็นผู้ช่วยพยาธิแพทย์ในการตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่า ราชวิทยาลัยพยาธิแพทย์แห่งประเทศไทย จะทำการตัดสินผลการสอบเพื่อรับประกาศนียบัตรทั้งสองประเภทด้วยการพิจารณาแบบอิงเกณฑ์ โดยผู้เข้าสอบต้องได้คะแนนสุทธิจากการสอบประเมินผลตั้งแต่ 60.000 คะแนนเป็นต้นไป จึงจะถือว่า **สอบผ่าน**

การรับรองผลการสอบ

- ผู้ที่สอบผ่านจะได้รับประกาศนียบัตรแสดงความสามารถในการตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยากายวิภาคด้วยตาเปล่า (Certificate of Competence in Macroscopic Examination) หรือ ประกาศนียบัตรด้านการตรวจสิ่งส่งตรวจซึ่งไม่ซับซ้อนที่มีขนาดเล็กและขนาดกลางด้วยตาเปล่า (Certificate in Macroscopic Examination of Small- and Medium-Sized Uncomplicated Specimens) ซึ่งจะได้การรับรองโดยราชวิทยาลัยพยาธิแพทย์แห่งประเทศไทยเป็นระยะเวลา 3 ปี

**รายนามคณะกรรมการการฝึกอบรมและการสอบวัดความรู้ความสามารถ
สำหรับการเป็นผู้ช่วยพยาบาลในการตรวจสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยาภาคด้วยตาเปล่า
ราชวิทยาลัยพยาธิแพทย์แห่งประเทศไทย**

1. นายแพทย์ทรงคุณ	วิญญูวรรณ	ที่ปรึกษา
2. พันเอก นายแพทย์เจตนา	เรืองประทีป	ประธาน
3. พันเอก นายแพทย์สุเมธ	เต็มมธุรพจน์	อนุกรรมการ
4. พันโท ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ธีรยส	นิมมานนท์	เลขานุการและอนุกรรมการ
5. พันตรี นายแพทย์มงคล	เจริญพิทักษ์ชัย	อนุกรรมการ
6. พันตรี นายแพทย์กิตติศักดิ์	วงศ์จันทร์สม	อนุกรรมการ
7. พันตรีหญิง แพทย์หญิงณัฐพร	เลาหโรจนวงศา	อนุกรรมการ
8. ร้อยเอก นายแพทย์กุลเชษฐ์	วิวัฒน์วรยศ	อนุกรรมการ
9. นายแพทย์กฤษณ์	สุวรรณภูมิ	อนุกรรมการ